

Ed.

387. Frumvarp til laga

[105. mál]

um breyting á lögum nr. 94 5. júní 1947, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.

(Eftir 3. umr. í Nd.)

1. gr.

Aftan við 1. mólsgr. 1. gr. laganna bætist:

Pegar rætt er um málefni, er varða Sölufélag garðyrkjumanna eða Samband eggjaframleiðenda, ber að gefa fulltrúum þeirra félaga, einum frá hvoru, kost á að sitja fund framleiðsluráðs með málfrelsi og tillögurétti.

Sama rétt getur framleiðsluráð veitt Sambandi smásöluverziana, ef rætt er um málefni, sem það varða sérstaklega.

2. gr.

Aftan við 3. gr. laganna bætist:

Áður en ákvarðanir eru teknar um inn- og útflutning landbúnaðarfurða, svo sem kjöts, mjólkur, mjólkurvara, garðávaxta og gróðurhúsaframleiðslu, skulu aðilar, sem með þau mál fara, leita samþykkis framleiðsluráðs. Skal þess jafnan gætt, að innflutningur á landbúnaðarvörum fari því aðeins fram, að innlend framleiðsla fullnægi ekki notkunarþörfinni að dómi framleiðsluráðs, og útflutningur því aðeins, að nægilegt sé eftir í landinu til nota fyrir almenning af þeirri vörum, sem út er flutt.

3. gr.

8. gr. laganna orðist svo:

Ákveða skal verðlag á helztu innlendu garðávöxtum, svo sem kartöflum, gulrómum og gulrótum. Enn fremur er heimilt að ákveða verð á gróðurhúsaframleiðslu

hvers konar. Ráðherra getur með reglugerð ákveðið, að verðskráðar séu fleiri tegundir matjurta. Skal að jafnaði fylgja þeirri reglu að hafa verðið lægst um aðaluppskerutíma hverrar tegundar. Á öðrum tímum árs skal ákveða verðið með tilliti til geymslukostnaðar og vaxtarauka.

4. gr.

Á eftir V. kafla laganna (28. gr.) koma 9 nýjar greinar í nýjum kafla, er verður VI. kafli, með fyrirsögninni: Um sölu matjurta og gróðurhúsaframleiðslu.

- a. (29. gr.) Framleiðsluráð landbúnaðarins hefur á hendi yfirstjórn sölumála matjurta- og gróðurhúsaframleiðslu landsins. Það skal stuðla að því, að markaðurinn notist sem allra bezt og að fullnægt verði sanngjörnum óskum framleiðenda og neytenda. Það getur haft eftirlit með meðferð matjurta og stuðlað að beztu aðferðum við ræktun, flutning, geymslu og vinnslu þeirra, samkvæmt nánari ákvörðun í reglugerð. Enginn má verzla með kartöflur, gulrífur, gulrætur né hvers konar gróðurhúsaframleiðslu í heildsölu neima með leyfi framleiðsluráðs. Leyfi skal veita til eins árs í senn.
- b. (30. gr.) Undir starfssvið framleiðsluráðs fellur frá 1. september 1956 öll sú starfsemi, sem Grænmetisverzlun ríkisins hefur nú með höndum varðandi ræktun og sölu íslenzkra matjurta. Skal sú stofnun, er upp frá því annast verzlun með kartöflur og annað grænmeti í umboði framleiðsluráðs, heita Grænmetisverzlun landbúnaðarins.
- c. (31. gr.) Ríkisstjórninni er heimilt að selja eða leigja eftir mati dómkvaddra manna Grænmetisverzlun landbúnaðarins fasteignir Grænmetisverzlunar ríkisins, eins og þær verða, er lög þessi koma til framkvæmda.
- d. (32. gr.) Ríkisstjórnin (landbúnaðarráðuneytið) hefur einkarétt til að flytja til landsins kartöflur og nýtt grænmeti. Ákvæði þetta tekur þó ekki til skipa, sem koma í landhelgi og hafa innanborðs kartöflur og grænmeti, ef birgðirnar eru að aliti hlutaðeigandi tolyfirvalda eigi meiri en svo, að hæfilegur forði sé handa skipverjum og farþegum.
- e. (33. gr.) Grænmetisverzlun landbúnaðarins velur sér umboðsmenn viðs vegar um landið til að annast móttöku á kartöflum og öðrum garðávöxtum, og skulu saninvinnufélög og aðrar verzlanir, sem umboð hafa nú fyrir Grænmetisverzlun ríkisins, sitja fyrir sem umboðsmenn.
- f. (34. gr.) Framleiðsluráði skal heimilt að viðurkenna Sölufélag garðyrkjumanna sem sölufélag ylræktarbænda, enda starfi það á samvinnugrundvelli og hafi fengið samþykktir sínar viðurkenndar af framleiðsluráði.
- g. (35. gr.) Framleiðsluráð vinnur að því, að komið verði upp þar, sem hentugt þykir, vönduðum og hæfilega stórum geymslum fyrir garðávexti og grænmeti á helztu framleiðslu- og sölustöðum með hliðsjón af samgöngum og öðrum aðstæðum.
- Til þess enn fremur að tryggja árvissa sölu garðávaxta skal framleiðsluráð leitast við að hafa tiltæk úrræði til að taka á móti og koma í verð þeim hluta garðávaxtaframleiðslunnar, sem selst ekki til manneldis hverju sinni.
- h. (36. gr.) Framleiðsluráði er heimilt að skipta landinu í sölusvæði, ef ástæða þykir til. Framleiðsluráð sér um, að ávallt sé völ á heilbrigðu, völdu útsæði. Skal það þess vegna sjá um stofnræktun úrvals kartöfluafbrigða með því að semja við einstaka kartöfluframleiðendur um framleiðslu útsæðis af þessum tegundum, og sé þessi ræktun háð ströngu heilbrigðiseftirliti.
- i. (37. gr.) Landbúnaðarráðherra setur reglugerð um framkvæmd þessa kafla laganna, þar sem m. a. er ákveðið:
  1. um starfsemi Grænmetisverzlunar landbúnaðarins;
  2. um flokkun og mat garðávaxta;
  3. um stofnræktun úrvals tegunda;

4. um ráðstafanir til að greiða fyrir sölu úrvals matjurta, þegar mikið berst á markaðinn.

5. gr.

29. gr. (verður 38. gr.) laganna orðist svo:

Verðmiðlun á kjöti, mjólk, mjólkurvörum, matjurtum og eggjum skal haga þannig:

- a. Á kjöti: Greiða skal sérstakt verðmiðlunargjald af öllu kindakjöti, er nota skal til verðmiðlunar, er nægi til þess, að sláturleyfishafar geti greitt sama verð fyrir sams konar vöru afhenta á sláturstað, miðað við meðaltals sláturkostnað og flutningskostnað. Þá er heimilt að taka verðjöfnunargjald af stórgripakjöti, ef ástæða þykir til.
- b. Á mjólk og mjólkurvörum: Greiða skal sérstakt verðmiðlunargjald af allri mjólk, sem seld er til neyzlu, til að koma á hentugri vinnuskiptingu milli búanna, svo og til verðmiðlunar milli mjólkursölusvæða, eftir því sem framleiðsluráð telur þörf á, o. fl. (sjá 39. gr.).
- c. Heimilt er að taka verðmiðlunargjald af eggjum.

6. gr.

30. gr. (verður 39. gr.) laganna orðist svo:

Framleiðsluráð ákveður árlega, hve hátt verðmiðlunargjald skuli tekið í samræmi við 38. gr. til þess að framkvæma þá verðmiðlun, sem þar um ræðir, og standa straum af framkvæmd laga þessara, þar á meðal kostnaði við framleiðsluráð o. fl. (sjá þó 9. gr.).

7. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 31 2. apríl 1943, um verzlun með kartöflur o. fl., svo og ákvæði annarra laga, er brjóta í bág við lög þessi.

8. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. september 1956.